

tyó Esztike.
 »Forgó bácsi
 r kiadásában
 rendelhető.—
 zem. — Jah-
 irás általán
 oly sok szó-
 bb pontosság
 betűt, mert a
 at, az egészet
 vissza közlén
 n volna alapos
 l szép város.
 déli Ameriká-
 ebb városának
 y csak kettőt
 rancisco dísz-
 megjegyzéseim
 ozód, szívesen
 alhoz fordulj.
 — Huberth
 megemlékezést
 zlendők sorába
 számban.

széle miatt. —
 ratlan voltáért

k gyámolítá-
 és Kövér test-
 is tiszta jöve-
 2 frt 30 kr.
 f Zichy István
 gyűjtése 6 frt
 egy szini elő-
 tőczky Károly-
 kr, Berzeviczy

« czimű napi

kegyes ada-
 orgó bácsi.

thenaeum épület.
 adapesten.

BABA-NÉGYLÁBUAK. Hiéna-kölyök. (Lásd a 265. lapon.)

A SZÜRKE HÁZ.

— Elbeszélés számos képpel —

(Folytatás.)

ICSÉRTÉK, de csak addig, a míg Szidike egyszerre így nem szólt:

— Ni, valjon mi uszik ott?

Csakugyan, valami fekete tárgyak uszkáltak ott a nagy kő mellett. És a mint jobban megnézték, látták, hogy az semmi egyéb, mint a Benczike fél cipője, meg a Szidike fél cipője. Roszul helyezték el a kövön, a két félczipő lepottyant a vízbe s beesett a Szidike harisnyája is.

Ijedten szaladtak oda, hogy kihalász-zsák; de nem lehetett. A víz éppen ott hirtelen igen mély kezdett lenni. Elkedvetlenedve gázoltak ki a partra. Szidike és Benczike sirva fakadtak, Rudi pedig boszusan mondá:

— Gondolhattam volna, hogy valami baj lesz... mindig történik baj, mikor az ember legjobban mulat... No, már hiába, nem tudunk segíteni, menjünk haza!

— De hogy menjek meztláb? duzogott Benczike. Olyan messzire... kavi-csos uton... tüske megy a lábamba... Én meztláb nem megyek, nem én!

— Én sem! szólt Szidike; nem bánom, ha éjszakára is itt maradok. Én nem tudok meztláb járni. Oh! És mit fog Matild kisasszony mondani! Inkább soha sem megyek haza!

Már ez nem tetszett Rudinak. Láttá, hogy két kis hive felmondja az engedelmességet, elégedetlen az ő vezetésével. Haragosan mondá:

— Persze, most nincs kedvetekre... pedig magatok vagytok a hibásak; miért

tettétek oly ügyetlenül oda? Ha uszni tudnék, kihoznám... de nem tudok uszni. No, de nem is hivlak én titeket többé magammal. Ha egyedül vagyok, jól elmulatok, semmi kellemetlenség sem ér. Ed-dig nagyon is jó voltam hozzátok.

Szidike és Benczike megszeppentek. Amit Rudi beszél, az szörnyű fenyegetés: nem lesz több mulatságuk vele... Már éppen engedelmeskedni akartak neki, mikor egyszerre csak ott toppant mellettük egy szürke öreg emberke, ugyanaz a furcsa ruhás, furcsa képű szürke ember, a kit a minap a nevelőnővel láttak sétálni. Az öreg ur egészen úgy nézett rájuk, mintha csöppet sem csodálkoznék itt létökön, mintha jó ismerősük volna és mindent tudna, mi történt most. Mindjárt így is szólt:

— No's, mért nem veszitek ki a vízből a cipőt és a harisnyát?

— Mikor nem lehet! felelt Rudi kedvetlenül. Ott már mély a víz... és nem tudok uszni.

— Az bizony kár. Uszni mindenkinek meg kell tanulni. A ki pedig nem tud, az ne fogjon a vizen oktalan csinybe.

Rudinak egy csöppet sem tetszett, hogy az idegen szürke ember ilyen hangon beszél velök; de hát hibásnak érezte magát, a baj megtörtént, nem tagadhatta. Aztán meg az öreg ur így folytatá:

— Ha valami baj esik, meg kell próbálni, hogy segítsünk. Ha nem tudsz is uszni, talán mégis elérheted a cipőket, nincsenek nagyon messze. Várj csak... elővesszük a zsebkendőinket, összekötjük... így ni... most az egyik végét az övedhez kötöm, a másik végét erősen

Ha uszni
dok uszni.
ket többé
jól elmu-
m ér. Ed-
ok.

zeppentek.
enyegetés:
e... Már
tak neki,
nt mellet-
ugyanaz a
ke ember,
tak sétálni.
zett rájok,
koznék itt
k volna és
st. Mindjárt

ek ki a viz-

felelt Rudi
viz... és

i mindenki-
pedig nem
lan csinybe.
em tetszett,
lyen hangon
snak érezte
tagadhatta.
lytatá:

k, meg kell
nem tudsz
d a cipőket,
árj csak...
t, összeköt-
egyik végét
végét erősen

tartani fogom. Így bátran begázolhatsz a vízbe, mert ha hirtelen mélységbe lépsz is, csak egy kis fürdőt kapsz, de majd kihuzlak.

Ez nem volt valami kellemes biztatás, de Rudi nem akart gyávának látszani, aztán meg csakugyan lehetséges volt segíteni a bajon. Hozzá fogtak tehát és Rudi ügygyel-bajjal végre szerencsésen kihálászta a cipőket (Lásd a képet a 260. lapon.) és a harisnyákat.

— Most mindjárt nem huzhatjátok föl, mert nedvesek, szólt az öreg. Terítésétek ide a napra, jó melegen süts, hamar kiszáritja. Várjátok szépen. Én majd itt közel fogok járkálni és majd megmondom, mikor és merre indulunk.

— Oh, tudom én az utat, haza találunk, szólt Rudi.

— Haza? Csakhogy az a kérdés, mit mondok hozzá én, barátocskám. Ez a hely, a hol most vagytok, az én birtokom, ide ti az én engedélyem nélkül törtetek be. Ha akarom, foglyaim vagytok... no, meg lehet, hogy csak vendégül hívlek a házamba, csokoládéra és vajjas kenyérre.

— Oh azt nagyon szeretem, szólt Benczike. És már bizony éhes is vagyok.

— De még én is, szólt Szidike. Csak megszáradna a harisnyám hamarosan!

Biz az nem száradt meg nagyon hamar; a nap már-már leáldozóban volt, mikor végre felölthették cipőiket, még akkor is félig nedvesen. A szürke öreg ur kézen fogta Benczét és Szidikét] s barátságosan mondá:

— Most induljunk szaporán.

— De hová megyünk? kérdé Rudi.

— Az én kastélyomba. Amott van nem messze, láthatjátok.

S a domb tetejére mutatott, hol egy várszerű nagy kastély szürke falai meredtek ég felé.

Otthon, a Teréz néni házában, ezalatt persze már rég észre vették, hogy a három kis kalandor eltűnt. Krisztina tért rá legelső, mert feltűnt neki, hogy olyan nagy a csend. Kereste aztán testvéreit az udvaron, kertben, kint a mezőn, kérdezősködött, de sehol hírok sem volt. Ijedten szaladt be a házba Matild kisasszonyhoz, kit Teréz néninél talált.

— Matild kisasszony, nem tudom hová lett Rudi a kicsinyekkel... összerestem az egész környéket és nem tudok rájok találni

A nevelőnő az első pillanatban elsápadt, úgy mint régen, mikor meg szokott volt ijedni, hogy növendékei valami nagy bajba keverednek. Ez nem is lepte meg Krisztinát, de már a következő pillanatban csodálkozott, mert Matild kisasszony rögtön vissza nyerte nyugalma és így szólt Teréz nénihez:

— Talán jó volna, ha elmennék a szürke házba?

— Nem fog ártani, kedvesem, közel van, átsétálhat.

A nevelőnő azonnal el is ment, Teréz néni pedig így szólt:

— Ül ide mellém, Krisztina. Mindjárt hozzák az ozonnát, mihelyt Matild kisasszony visszatér. Pár percz múlva itt lesz. A testvéreidért pedig ne aggódjál, majd haza kerülnek.

Krisztina nem is aggódott már olyan nagyon, mikor látta, hogy a néni oly nyu-

godtan beszél a dologról; de az mégis szeget ütött a fejébe, mért biznak annyira abban a szürke házban? Mi van ott, és ki van ott? Talán valami tündér lakik benne? Krisztina okos leányka volt, de utoljára is azt kellett hinnie, hogy itt valami rendkívüli titok lappang. Meg is kérde mindjárt:

— Kedves nénikém, vannak itt talán tündérek?

— Bohó gyerek! Ugyan mért kérded ezt?

— Hát csak... mert olyan furcsa dolgok történtek már... egyszerre csak megjött számomra a szép nefelejts-virágos papiros, Szidikének meg az ollócska és aztán... aztán meg Matild kisasszony úgy bizik valamiben... nem ijedt meg, nem fél úgy mint azelőtt... és azt a szürke házat már többször hallottam említeni. Azért szeretném tudni, mi van ott?

Teréz néni mosolyogva simogatta meg Krisztina fejét.

— Kedves gyermekem, tündérek vannak és nincsenek, a mint épen akarjuk. Vannak jó gyermekek, kik jók és önzetlen kívánságaikban nem a maguk mulatságára és hasznára gondolnak, — az ilyenek számára vannak itt is tündérek. Vannak

aztán gyermekek, a kik rosszat cselekesznek, — no's, azok számára itt nincsenek tündérek, azok kénytelenek elviselni tetteik következményét. Ami a szürke házat illeti, az nem az enyém, ott az én jó öreg barátom Szelei ur lakik. Hogy ő mit csinál, azt csak ő mondhatja meg, ha akarja.

Ebből Krisztina nem sokkal többet tudott meg, mint amit már tudott; de nem akart kérdezősködéssel alkalmatlan

lenni. Ha nem szabad többet tudnia, hát bele nyugszik.

Sötét este volt, mikor Rudi és Szidike meg Benczike haza tértek. Már éppen vacsorához kellett ülni s ugyancsak szepegtek, hogy majd kikapnak Matild kisasszonytól; a jó Krisztina is készült, hogy majd segít nekik bocsánatot kérni. De erre ugyan nem volt szükség, mert a nevelő egész nyugodtan mondá:

— Rudi, ugy látom, kissé messzire vezetted el a kicsinyeket. Remélem, nincs semmi bajotok?

— Oh nincs! Dehogy van!

Ezzel vacsorához ültek s Matild kisasszony nem is szólt a dologról, hanem vidáman beszélgetett a néivel. A vacsora végén pedig így szólt:

— Ugy látom, nagyon fáradtak vagy-

(Folytatása a 262. lapon.)

... KIHÁLÁSZTA A CZIPÖKET.

(Lásd a 259. lapon.)

PATAK PARTJÁN.

*ÓVATOSAN körül köre,
Fokrul fokra lépegess ;
Se nem jobbra, se nem balra —
Magad elé nézegess !*

*Vigan csörög már a patak,
A körül partjára lejts ;
Permetegje gyöngy ködében
Virul már a nefelejts.*

*Jöszte! Szedjük, kötögessük
A kicsiny virágokat —
S ha meglesz a bokrétaácska:
Édes jó anyáknak add!*

(Folytatás a 260. laphoz.)

tok, menjetek aludni. Krisztina, eredj velök és segíts Szidikének a vetkőzésnél. Majd később utánatok nézek, rendben van-e minden.

A négy testvér sietett engedelmességni s menet közben Rudi így szólt:

— Jaj de jó, hogy Matild kisasszony nem jön velünk. Jer csak, Krisztina, annyi elmesélni valónk van!

— No, csak siessetek vele, míg Matild kisasszony be nem jön... ámbár én meg nem foghatom... azt hittem, nagyon haragudni fog reátok...

— Mi is el voltunk rá készülve, de azt sem bántuk volna, már legalább én nem, szólt Rudi. Olyan érdekes kalandunk volt... igazi nagyszerű kaland... No, majd te is meg fogsz vele ismerkedni, mert azt mondta, hogy holnap reggel eljön ide, még pedig valami terve van.

— Kinek? Annak a nagyszerű kalandnak? kérdé Krisztina nevetve.

— Dehogyan! Annak a szürke öreg embernek! Jaj be furcsa öreg ur! Mi ott voltunk ám a házában... az is egészen szürke... és azt mondta, holnap eljön, mert ismerni kíván téged is, és azután majd elmondja nekünk a tervét.

— De hát kiről beszélsz? Még most sem tudom, hol és kinél voltatok, miért szöktetek meg hazulról?

— Hát azért, mert a tóhoz akartunk menni, amoda a dombon túl.

— Igen, szólt közbe Szidike, és ott bajunk történt, a harisnyám bele esett a vízbe, meg a cipőm is...

— Az enyém is... még most is nedves egy kicsit, tévé hozzá Benczike.

— Aztán nagyon busultunk, folytatá Szidike, és akkor oda jött a szürke öreg ember és segített Rudinak, hogy a vízből kihalássza a holminkat... aztán elvitt magával abba a nagy szürke házba és adott ozsonnát.

— Ugy látom, nem igen érdemeltétek meg, gonosz csinybe keveredtetek, szólt Krisztina. De hát még most sem tudom, kiről beszéltek.

— A nevét mi sem tudjuk, nem mondta, szólt Rudi. Különbö az mind-egy, mi úgy is elneveztük a szürke öreg urnak, mert minden szürke rajta. És olyan furcsa, ósdi ruhában jár, a milyet senkin sem látni. Meg a háza is olyan furcsa. Egész nagy várkastély, de még csak keveset láttunk belőle, mert egy nagy, igen nagy teronyba vezetett, tömérdek lépcsőn kellett fölkapaszkodnunk, aztán egy tágas terembe értünk, melynek nyolcz ablaka van. Igen, megolvastam, épen nyolcz, úgy hogy onnan minden oldalra láthatni, még pedig messzire, mert a kastély a domb tetején áll, hiszen láthattad. És azt mondta, hogy ezek az ablakok az ő szemei, ezeken át jól lát mindent, ami az egész környéken történik.

— Igen, azt mondta, bizonyítá Szidike. Aztán az asztalhoz vezetett, mely meg volt terítve s azt mondta, hogy ott van az ozsonnánk, de egyébhez ne nyuljunk hozzá; neki távozni kell, mert egyik ablak szem azt mondja, hogy valaki keresi. Mi is kinéztünk és mintha Matild kisasszonyt láttuk volna lent a fák között. De nem igen ismertünk rá.

— Az mindegy, akárki járt ott, szólt Rudi. Én nem is hiszem, hogy

Matild kisasszony lett volna. Mit keresne ő ott?

— Nem hiszed?... szólt Benczike kissé duzzogva. Persze... azt sem hitted, hogy só van ott az asztalon.. és aztán.. juj be rossz volt!

— Hát tudhattam én azt? Én csak jót akartam. Képzeld, Krisztina, amint leültünk az asztalhoz, már ott volt a csokoládé a csészékben. Megkóstoltuk, nagyon jó volt, de úgy gondoltam, hogy még édeesebb lehetne. Egy ezüst tartóban valami fehér por volt az asztalon s én azt hittem, törött-cukor; tehát egy-egy jó kanállal tettem belőle mindegyikünk csészéjébe.

— Pedig én mondtam, hogy ne tedd, mert a szürke ember azt mondta, ne nyuljunk hozzá semmihez, szólt Szidike.

— Persze, de azt csak nem gondoltam, hogy erre is érti!

— Pedig erre is értette. Mikor aztán újra inni kezdtük a csokoládét, hát csupa só volt! Jaj de rossz volt! sóhajtá Benczike.

— Igen, és Rudi kényszerített, hogy igyuk meg, mert ha a szürke ember visszatér és meglátja, hogy nem ittuk meg a csokoládét, akkor előbb-utóbb kisült volna, hogy megszegettük a parancsát és elrontottuk a jó ozsonnát, szólt Szidike.

— No, az már igaz, hogy jó nem volt, szólt Rudi nevetve. De mégis csak lenyeltük valahogy. Kináltuk a cziczákat is, de nem kellett nekik.

— Oh, olyan kedves, gyönyörű cziczák voltak. Három vagy talán négy is volt, szólt Szidike. Olyan szelidek voltak, hogy mindjárt hozzám jöttek, a mint leültem a földre; engedték magukat simogatni

(Lásd a képet a 264—265. lapokon.) és akkor egy óráig is eljátszottam volna velök, de aztán bejött a szürke ember és akkor a cziczák mind ő hozzá szaladtak.

— Természetes, mert ő a gazdájok, szólt Rudi. Aztán kérdezte tőlük, jó volt-e az ozsonna; hát persze nem mondhattuk meg, hogy biz az kegyetlenül rossz volt, de magunk rontottuk el. Félttem, hogy a sótartón észreveszi, hogy szedtünk belőle; de nem szólt semmit, hát talán nem is vette észre. Azután elmondta nekünk, hogy holnap eljön majd ide és mond nekünk valami szép tervet, mely bizonyosan kedvünkre való lesz. Jaj, be szeretném tudni, mi lesz az!

— Bizonyosan valami érdekes, szólt Benczike. Mert a szürke ember azt mondta., én pedig hiszek neki. Mikor haza indultunk és féltünk a nénitől meg Matild kisasszonytól, a szürke ember azt mondta, ne féljünk semmitől, senki sem fog pirongatni és büntetni. Nem hittük, és lám igaza volt.

— Már az bizonyos, hogy igaza volt. Jaj csak már tudnám, mi az a terve! szólt Rudi.

Ezt mindnyájan szerették volna tudni. De biz arra várni kellett s így nem tehettek okosabbat, mint hogy lefeküdtek és elaludtak.

Másnap reggel megint csak azzal ébredtek, bárcsak mielőbb megjönne a szürke öreg ember. Nagy tanácskozást tartottak, hogy kitalálják, merről fog jönni, majd eléje sietnek. Jöhetett három vagy négy uton is; azt határozták tehát, hogy mindegyik utra álljon ki egyikök és lesse a szürke öreg embert, aztán ha meglátja,

adjon jelt a többieknek. Örkdtek is pontosan és hűségesen, de mégis csak az lett a vége, hogy egyikök sem látta, mikor és melyik uton jött meg a várva várt vendég. Az egyik uton Krisztina vigyázott, s egyszerre csak a nevelőnő termett ott a háta mögött, nyájasan mondvá:

— Keresd föl testvéreidet, kedvesem, aztán menjetek be a földszinti nagy terembe. Ott van Szelei ur, reátok vár.

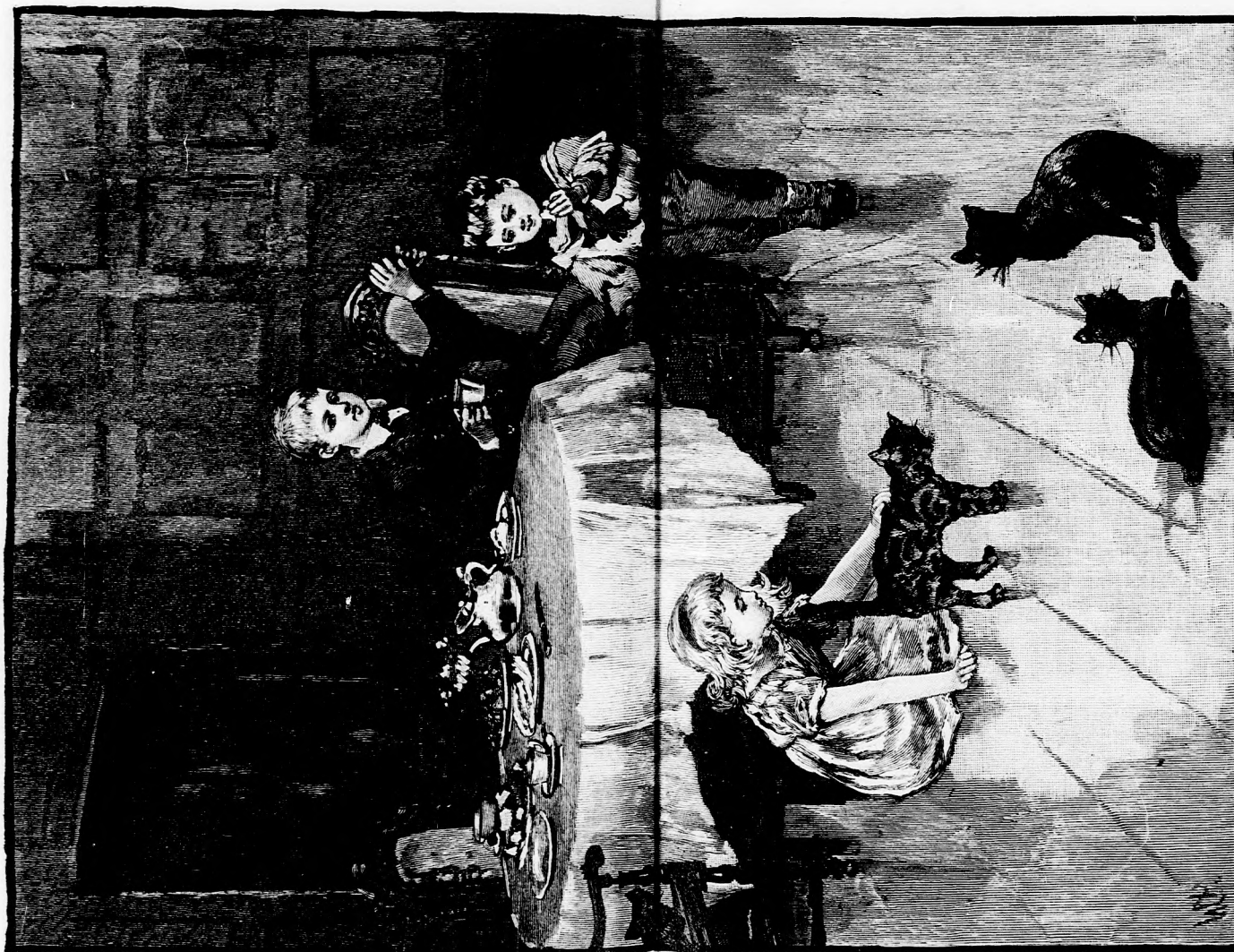
Néhány percz mulva mind a négyen együtt voltak és izgatott kíváncsisággal siettek a terembe. Azt hitték, ott lesz a néni és Matild kisasszony is; de ott csak a szürke öreg ur ült egymaga, kényelmesen elhelyezkedve egy karos székben. Nyájasan fogadta köszönésöket, aztán így szólt:

— Láttam, hogy nagyon kíváncsian lestek-vártok, hát azon az uton jöttem, a melyen nem vártatok. Itt is vagyok már régóta és ha szépen nyugodtan vártatok volna, már rég tudnátok, amit mondani akarok nektek.

Egy pillanatra elhallgattott, aztán így folytatta:

— Legelőször is azt kell tudnotok, hogy én igen öreg ember vagyok. Az én kedves barátnőm, a ti jó nénitek, azt hiszi magáról, hogy ő is öreg, pedig ő valóságos fiatal leányka

hozzám képest. És mert olyan nagyon öreg vagyok, hát van egy kincsem, mely már igen nagyra gyűlt. Tudjátok-e, mi ez

a kincs? Ugy hívják, hogy tapasztalás. Szeretek belőle juttatni másoknak, kivált ilyen fiataloknak s oda az én öreg szürke

házamba sokan jártak már, a kik kaptak kincsemből. A ti atyátok is járt ott, kicsi fiu korában és nem volt kára benne.

Rudi és a két kicsi elpirult. De az öreg mosolyogva folytatá:

— Oh, ne féljete, nem akarlak én leczkétetni. Tehettem volna tegnap is, de nem tettem. Inkább jó ozsonnát adtam. Ugy-e jó volt?

(Folytatása következik.)

BABA NÉGYLÁBUAK.

— Hiéna-kölyök. —

(Képpel a czimlapon.)

SZINTE látom előre, hogy már a nevem hallatára borzadtok, undorodtok sokan és még csak egy pillantásra sem akartok méltatni. Tudom én azt, hogy akik előttem mutatták be magukat, mind eldicsekedtek, hogy ilyen meg olyan híres és jeles tulajdonságokkal bírnak, szépek, vitézek, erősek, okosak, hasznosak. Ha pedig én effélét kezdenék magamról beszélni, hát nevetnétek rajtam.

Nem is mondok semmi effélét. Szép dolog, ha valakinek van mivel dicsekedni. De a kinek nincs, az ne dicsekedjék, hanem legyen szerény. Én pedig tudom, hogy csak szerény, megvetett hiéna vagyok, hát nem is dicsekszem vele.

Hiába is tenném, mégis csak megvetne, üldözne mindenki, a fehér ember ép úgy, mint a fekete vagy a barna arab.

... ENGEDJÉK MAGUKAT SIMOGATNI. (Lásd a 263. lapon.)

És köztetek is van, a kire ráfér. Tegnap hárman közületek gonosz csinybe keveredtek, szófogadatlanok voltak.

Ha csöndesen sompolygunk odább: azt mondják ránk, hogy alattomosak vagyunk. Ha üvöltünk: azt mondják, hogy ez a legundokabb hang a világon. Mivel nem támadunk meg olyan állatot, mely erősebb, s így bizonyosan legyőzne: tehát gyávának mondanak. Ha csapatba gyülekezve rohanunk valamely nyájra éjnek idején: álnok, gonosz, orvrablóknak szidnak. És hozzá még csak szépnak sem teremtett a mostoha természet; mindig úgy emlegetnek, mint az állatok csufját, hogy szinte szégyenkeznie kell miattunk minden négy lábunak. Egy szóval, ha azt kérdeznétek valakitől, hol kell a legundokabb, legfertelmesebb állatot keresni? bizonyosan azt a választ kapnátok: Afrikában és Ázsia délkeleti részeiben, a hiéna az.

Szomorú ez, annyi bizonyos, de hát nem akarom szépíteni a dolgot, ámbar mégis azt hiszem, hogy akik úgy beszélnek rólunk, nem egészen igazságosak. Pedig legfőbb dolog a világon, hogy igazságosak legyünk mindenkivel, még a leghitványabb megvetett féreggel szemben is. Azt még nem igen bánom, hogy a fehér emberek, akik itt a mi tájunkon utazgatnak, annyira megvetnek; de már az bosszant, hogy az itt élő arabok is csak úgy félvállról, megvetőleg emlegetnek és a legesufabb nevekkal illetnek. Ez rut hálátlanság tőlök, mert nekik mi igen hasznos, igen fontos szolgálatokat teszünk. Az igaz, hogy nem az ő kedvökért tesszük, hanem a magunk jó voltáért. De az mindegy. A madár sem azért pusztítja a rovar, hogy az embernek több gyümölcse legyen, hanem mert szereti bekapni

a jó kövér falatot; de azért a rovarpusztító madarat szeretik és megbecsülik. Mi is ilyen hasznos szolgálatot teszünk az arab népnek. Mert az arab rendetlen, gondatlan, mindenféle elhullt állatot ott hagy, ahol az épen elesett. Már pedig ez itt a forró éghajlat alatt veszedelmesen megrontja a levegőt, járványos pestis támad tőle s az emberek rakásra hálnak miatta. De ahol hiéna van, ott ez nem történik. Mert mi hiénák fölkatatunk minden hulladékot és fölfaljuk és így megmentjük az embereket a veszedelemtől. És még sem hálásak irántunk. Hát nincs-e okom haragudni? Kapnék csak a fogaim közé egy olyan háládatlan arabot — jaj be jóízűen megenném!

Azt kérditek talán, hogy micsoda furcsa hely az, a hol most épen állok? Mindjárt gondoltam, hogy ez fel fog ötneni, de hát nem akarom eltagadni, hogy biz ez a hely nem egyéb, mint arab temető. Az ilyen helyekre el szoktunk látogatni éjneként és fölkaparjuk a sirokat, kiássuk az eltemetett halottakat és fölfaljuk. Azt gyánítom, hogy az arabok épen-e miatt is gyűlölnék és vetnek meg minket oly nagyon. Hát biz ez tagadhatatlanul kissé borzasztó szokás nálunk, nem is akarom nagyon védelmezni, csak azt mondom, hogy ha könnyű módon jobb zsákmányra tehetünk szert, akkor nem is vetemedünk erre a temető rablásra.

Az ellen sem akarok védekezni, hogy rutak vagyunk. Persze, én most még meg lehetesen formás vagyok, mert még nem nőttem ki a kölyök sorból; de majd ha nagy leszek, én sem leszek különb a többi atyámfánál. Akkor majd olyan alakot

; de azért a rovarpusztítók és megbecsülik. Mi szolgálatot teszünk az ért az arab rendetlen, nféle elhullt állatot ott m elesett. Már pedig ez lat alatt veszedelmesen regót, járványos pestis mberek rakásra hálnak hiena van, ott ez nem mi hiénák fölkatunk rot és fölfaljuk és így mbereket a veszedelemhálásak irántunk. Hát ragudni? Kapnék csak y olyan háládatlan arazüen megenném!

k talán, hogy micsoda furmost épen állok? Mind-hogy ez fel fog ötleni, de eltagadni, hogy biz ez a, mint arab temető. Az szoktunk látogatni éjenjünk a sirokat, kiássuk az akat és fölfaljuk. Azt gyababok épen-e miatt is gyümeg minket oly nagyon. natatlanul kissé borzasztó nem is akarom nagyon azt mondom, hogy ha bbb zsákmányra tehetünk m is vetemedünk erre a

m akarok védekezni, hogy Persze, én most még meg-s vagyok, mert még nem yök sorból; de majd ha sem leszek külön a többi kkor majd olyan alakot

kapok, mintha pupos kutya volnék, kurta hátsó és görbe első lábakkal, a hátamon pedig tüskés sörtével. Mi tagadás benne, nem szép ez egy csöppet sem. De ha szépek volnánk is: mi haszna a szépség, ha más jó tulajdonság nem kíséri!

Ha már ilyenek vagyunk, hát nem esoda, hogy leginkább csak éjjel mozdulunk ki a rejteinkből. Legjobban szeretjük azt, ha valamely pihenő nyájra ráijeszthetünk, mert ilyenkor egy pár juh vagy borju nagy ijedtében vakon fut, eltéved a többtől és így könnyen zsákmányul ejtethetjük. Akárki és akármi fut előttünk, azt mi rögtön üldözőbe vesszük. Ha megáll, mi is megállunk és ha szembe száll, no — akkor rendesen elfutunk. Mert a bőrünket nem szeretjük koczkaztatni.

Nagy örömünk telik abban is, ha egy-egy utas megbetegszik a pusztában és ledől a földre. Már az ilyen ember aztán többnyire a mi prédánk, mert a néptelen sivatagban nincs, a ki segítsen rajta s mikor elgyöngülten, tehetetlenül hever a földön, megrohanjuk és vége van.

A vadászok sokszor kutyával üldöznek minket, de ez sokszor a kutyának válik vesztére. Mert mi ritkán járunk egyedül. Ha üldözőnket észre vesszük, az egyik hiéna futásnak ered és maga után csalja a kutyát, de aztán hirtelen oda menekül, a hol egy vagy két hiéna pajtás rejtőzik. Ezek hirtelen előrontanak és megrohanják a meglepett kutyát, kinek ideje sincs védekezni, mert egy pillanat alatt agyon marják. Mire a vadász is odaér, már elfutottunk.

Azt is mondják az arabok, hogy rettentően konok természetűek vagyunk,

amit egyszer fogaink közé kaparítottunk, azt ugyan el nem eresztjük többé, míg csak jóformán agyon nem ütnek. Ez tökéletesen igaz, de természetes is. Mert a ki egyszer valami jó falatot megkaparított, nem örömet eszti el. Próbáljátok csak a kutyától elvenni a konczot, ha egyszer a fogai közé kapta. Ugy-e nem adja? No lám, és a kutyát nem szidalazzák.

Hogy üvöltésünk nem valami kellemetes muzsika, az is bizonyos. Ha utazók tanyáznak a pusztában, éjenként ott sompolygunk közel és éhes üvöltéssel emlékeztetjük őket, hogy mi is szeretnénk egy kis vacsorát. Persze, nem igen hallgatnak ránk, inkább puskalövéssel felelnek.

Jaj, de már nagyon is sok rosztat beszéltem magunkról. Szeretnék valami szépet és jót is mondani. De nem igen mondhatok egyebet, mint azt, hogy akármilyen rut és gonoszaknak tartanak, mégis meg lehet minket szelidíteni s oly hűségesen követjük a gazdáinkat, akár a szelid jámbor kutya. Nem tudom, szeretnétek-e ilyen szelidített hiénát? Annyi bizonyos, hogy jól megőrizné a házat, mert már az üvöltésétől is elfutna minden tolvaj. Reményelem, hogy ha netalán fogságba kerülök, ilyesmire használnak fel s nem csuknak szük ketreczbe.

De legjobb lesz mégis, ha megmaradhatok itt szabadon a pusztában. Nem is fecsegek többet, mert már későre jár az idő, esteledik; ti aludni készültök, én pedig zsákmány után látok. Azért tehát most már jó éjszakát!

SZEMBERKÖTŐSDI.

FÜRGE leányok, hol van a kendő,
Kötni be véle a két szememet?
Vak vagyok immár. Állok a körbe,
Klárka tüzd te ki a helyemet!

*Igy ni! Vigyázzatok! Mert akít érek,
Nem szabadul ki — aczél a kezem!
Mevagy *Ilonka!* Rajtad a sor most,
Most te következel... Jöjj elíbem!*

*Jöjj elíbem s le ne toljad a kendőt;
Látsz, te hamiska! Szorosbra kötöm!
Szemberkötösdiben látni tilalmas —
Köztetek azt, aki lát, megütöm.*

A NAGYBÁCSI.

— Vigjáték egy felvonásban. —

Személyek:

A NAGYBÁCSI.
KÁLMÁN, unokaöesse } testvérek.
ILONKA, unokahuga }
JUTKA, szakácsné.

(Színhely: szoba, jobbról és balról ajtóval. Középen pohárszék.)

Első jelenet.

Kálmán, Ilka.

Kálmán. Az már mégis borzasztó, milyen rossz dolgunk van nekünk! Most,

hogy az iskolának vége, azt hittem, talán csak lesz egy kis nyugodalmunk. No persze! Köszönöm szépen az ilyen vakácziót! Hiszen most már épen ki sem lehet állani! Reggeltől estig egyebet sem hallok, mint azt, hogy: »Kálmán, már megint nem tanultad meg a francia leczkédet.« — »Kálmán, menj már zongorázni.« — Nincs ennek vége! Ha annyiszor mennék zongorázni meg francziát tanulni, a hányszor küldenek, akkor igazán bele betegednék. De még panaszkodni sem sza-

Mert akit érek,
 uccszél a kezem!
 Ad a sor most,
 Jöjj elibem!

ége, azt hittem,
 s nyugodalmunk.
 szépen az ilyen
 t már épen ki sem
 estig egyebet sem
 : »Kálmán, már
 eg a francia lec-
 menj már zongo-
 ége! Ha annyiszor
 francziát tanulni,
 akkor igazán bele
 naszkodni sem sza-

bad, mert akkor meg azt mondják, hogy azért küldenek olyan gyakran, mert soha sem teszem meg egyszeri intésre. No már ez nem járja! Tudom én, mit kell tennem; elég nagy is vagyok arra, hogy csak azt tegyem, amit én akarok. Hiszen már elmúltam tiz éves! Bizony, te is már nyolcz éves vagy, Ilonka; maholnap nagy leány lész. Azért mégis úgy bánnak velünk, mint holmi ostoba kis gyerekekkel.

Ilonka. Az már igaz! Olyan sokat kell tanulunk! Aztán mindent ránk parancsolnak ami rossz és mindent tiltanak ami jó. És nem is elég, hogy szü-leinknek kell engedelmeskednünk, hanem itt van ez az öreg Jutka is, ez a vén szakácsné, még az is örökké dirigál. No persze, hogy ne! Hiszen mamának a dajkája volt! De hát mi közünk nekünk ahhoz? Ha a mama dajkája volt, hát a mama fogadjon neki szót, ha épen úgy akarja! Nincs igazam?

Kálmán. Tökéletesen! De mondok valamit. Tudod, hogy mamáék elmentek a bácsihoz, a ki most költözött ide a szomszédba, valahonnan Amerikából, a hol husz esztendeig volt.

Ilonka. Micsoda az?

Kálmán. Ugy hallottam, hogy valami ország, de olyan messze van, hogy a vasút sem bir odáig elmenni. A bácsi onnan jött és most itt fog lakni.

Ilonka. Elég baj, mert megint egy-gyel több, aki nekünk parancsolgatni fog.

Kálmán. Magam is attól tartok. De most a mama elment és magunk vagyunk. Kedvünkre tehetünk, ami tetszik, mint a nagyok. Legelőször is, hányadán vagyunk az ozsonnával?

Ilonka. Nem valami fényesen. Almát hagyott a mama meg kenyeret és azt mondta, hogy mindegyikünk csak egy-egy almát egyék, mert úgy is sokat ettünk ebédre.

Kálmán. Én? Sokat? Semmit sem tudok felőle. Mintha bizony mi nem tudnók, mennyit kell ennünk. Szeretnék most valami jó ozsonnát. A multkor olyan pompás csokoládét ittunk!

Ilonka. És hozzá kalács is volt! Nagyon jó volt!

Kálmán. Most nagyok vagyunk, tehát azt tesszük, amit akarunk. Hívd be a szakácsnét, rendeljünk csokoládét.

Ilonka (ki akar menni.) Mindjárt!

Kálmán. Megállj, mégse... sokkal urasabb lesz, ha csöngetünk! (Csönget.)

Második jelenet.

Voltak. Jutka.

Jutka (balról belép.) Mi tetszik?

Kálmán. Jutka, hozza be tüstént a kalácsot, amit holnapra süttött, és főzzön csokoládét.

Ilonka (halkan.) De Kálmán, ne beszélj hozzá oly durván.

Kálmán. Bizd csak rám. A nagyok is így tesznek.

Jutka (fölpattanva.) Hát ez már megint micsoda új módi? Hogy hozsam elő tüstént a kalácsot? Én semmit sem szoktam tüstént csinálni; azután meg azt is tudják, hogy a melyik kalácsot holnapra süttöttem, azt ma nem szabad megenni; azután meg a nagysága nem parancsolta, hogy csokoládét főzzek, hát akkor nem is főzök; azután meg mit beszélnek olyan gorbombán velem, mikor én a nagysága dajkája

voltam, és nekem nem kell mást teljesítenem mint amit ő parancsol? Nem is teszem meg és azzal vége.

Kálmán (kemény hangon.) Nincs vége, meg fogja tenni, mert itt most én parancsolok. Jól tenné, ha nem fecsegne annyit, hanem szó nélkül engedelmeskednék.

Jutka. Mit? Nekem gyerekek mondogassák, mit tegyek, mit nem? De már kérem, nem azért voltam én a nagyságának a dajkája, hogy ezt eltűrjem. Nem nem, nem! Így én nem hagyok bánni magammal.

Kálmán. Tegye amit parancsoltam, ne zsémbeljen, ne feleseljen!

Jutka (mind nagyobb haraggal.) Én nem zsémbelek, nem is szoktam zsémbelni, nekem még soha sem mondta senki, hogy zsémbes vagyok, mert én még sohasem zsémbeltem. Hanem persze, a kinek nincs jó szíve, az nem becsüli meg az öreg cselédet. Még rám fogják, hogy zsémbes vagyok! Teremtő Uram, hogy ilyet kellett megérnem öreg napjaimra! Nekem, aki annyi ideje vagyok itt ebben a házban, a kit úgy szerettek itt, mintha a familiából való volnék. És nekem mondják, hogy zsémbes vagyok, talán épen olyan, mint akármelyik más zsémbes vén szakácsné. Csodálom, hogy azt nem mondják, hogy ostoba, akaratos vagyok, hogy egy fabatkát sem érek. Pedig több ész van az én fejemben, mint a mások kényes tők-síjében, azt mondom. Oh! látszik, hogy nem én neveltem magukat mint a mamájukat; nem is olyan jók, mint az. Nem is türom én ezt tovább, velem így ne bánjanak, inkább elmegyek a háztól. (Sirva fakad.)

Ilonka. Jutka, ne haragudjék no, hiszen Kálmán nem úgy gondolta...

Jutka. Nem bánom én, akárhogy gondolta, de azt mondta, hogy ostoba vén cseléd vagyok, csak zsémbelni tudok s egy fabatkát sem érek. Jól van, hát olyan leszek... Oh! (Kimegy.)

Harmadik jelenet.

Kálmán Ilonka.

Ilonka. Ezt igazán nem kellett volna tenned, Kálmán. Megbántani ezt a régi, hű cselédet.

Kálmán. Eh mit! Nem akartam én megbántani; de hát mért nem teszi, amit mondtam?... Mért nem hozza a kalácsot?

Ilonka. Mert tulajdonképen nem is szabad... a mama megtiltotta.

Kálmán. No, már te is így beszélsz? Hát akarod-e, hogy mindent úgy tehesünk, mint a nagyok, vagy nem?

Ilonka. Hogyne akarnám!

Kálmán. No, hát akkor ne hallgass Jutkára. Hallottad talán már, hogy a mama valamit azért nem tesz, mert Jutkának nem tetszik?

Ilonka. Ez igaz, de...

Kálmán. Ha igaz, hát akkor mi sem törődünk vele. De különben nincs kedvem pörölni s ha már egyéb nem akad, hát együk meg az almánkat.

Ilonka. Jól van. (Feláll egy székre a pohárszék előtt.) Ohó! Egyéb is van ám itt a pohárszéken! Látod ott fenn a befőttes üveget?

Kálmán (félre.) Régen tudom, hogy ott van, kóstoltam is. (Fenn.) Ugy? Az derék, add le!

Ilonka. Nem tudom, szabad-e?

haragudjék no, hi-
y gondolta...

om én, akárhogy
ta, hogy ostoba vén
émbelni tudok s egy
Jól van, hát olyan
y.)

Jelenet.

Ilonka.

n nem kellett volna
gbántani ezt a régi,

! Nem akartam én
ért nem teszi, amit
m hozza a kalácsot?
ajdonképen nem is
egtiltotta.

r te is így beszélsz?
mindent úgy tehes-
vagy nem?

karnám!

akkor ne hallgass
talán már, hogy a
nem tesz, mert Jut-

de...

z, hát akkor mi sem
önben nincs kedvem
nyéb nem akad, hát
at.

(Feláll egy székre a
Egyéb is van ám itt
l ott fenn a befőttes

gen tudom, hogy ott
n.) Ugy? Az derék,

m, szabad-e?

Kálmán. Már hogyné volna szabad?
Mama azt mondta, hogy a pohárszéken
van az ozsonnánk, tehát mindent meg-
eszünk, ami a pohárszéken van. Vedd
le csak!

Ilonka (leveszi.) Itt van. De még is
meg kell gondolni: szabad-é megenni?

Kálmán. No, csak te gondolkozzál,
én majd eszem. (Bele nyul az ujjával és eszik.)
No, egyél te is.

Ilonka. Nem tudok ellenállni. (Szintén
belenyul s mindkettlen esznek, miközben egészen
bemázolják a szájukat és arcukat.)

Kálmán (tele szájjal.) Mégis jó, hogy az
a bácsi megérkezett. Ha a mama nem ment
volna el hozzá, most nem ehetnénk befőttet.
Bár csak mindennap érkeznek egy bácsi
valahonnan!

Ilonka. Az nagy baj volna, mert
mindegyik csak parancsolgatna nekünk.

Kálmán. Az igaz! Már akkor inkább
nem kell nagybácsi.

Negyedik jelenet.

Voltak. A nagybácsi.

Nagybácsi (jobbról belép: a gyerme-
kek még nem látják; félre:) Ugyan szépen
fogadnak! Meg akarom látogatni rég
nem látott testvéremet s az első szó,
melyet hallok, az, hogy nem kell
nagybácsi. Ez a két gyermek alkalmasint
az én kedves unoka-öcsém meg unoka-
húgom, a kik engem ismernek. Szépen
torkoskodnak! (Fenn.) Jó napot gyerme-
kek! Hol van a mama?

Ilonka. Elment látogatóba valami
nagybácsihoz.

Kálmán (ki zavarában a befőttes üveget
a háta mögött tartja a fél kezében.) Igenis,

most jött ez a nagybácsi valami idegen
országból.

Nagybácsi. S talán épen ennek szolt
az, hogy nem kell nagybácsi?

Kálmán. Természetesen! Azt mondtam,
hogy nem kell nekünk nagybácsi, a
ki csak a bajunkat szaporítsa, s prédikáljon
nekünk.

Nagybácsi (félre.) Pedig, úgy látszik,
rátok férne. Kár, hogy testvérem nincs
itt, de megvárom, a nélkül, hogy meg-
mondanám, ki vagyok. (Fenn.) Elfáradtam
a nagy melegben, hozzassatok egy pohár
vizet.

Károly (félre.) Legalább a befőttes
üveget végre letehetem. (Ki akar menni.)

Ilonka. Ne menj ki, hiszen magad
mondtad, hogy urasabb, ha csöngetünk.
(Csönget.)

Kálmán (Ilonkához.) Eh te ügyetlen...
Nagybácsi. Ne féljetek tőlem, jertek
közelebb. Hát te mit rejtegetsz a hátad
mögött? Meg az arcotok is egészen tele
van mázolvá. A kezetek is ragad...

Ilonka (zavarral.) Hát bizony... izé...
Kálmán. Kóstolgattunk a befőttből.
(Leteszi az üveget az asztalra.)

Nagybácsi. Ez ugyan nem szép.

Ilonka (Kálmánhoz.) Én is azt hiszem.

Ötödik jelenet.

Voltak. Jutka.

Jutka (balról belép.) Nem jöhöttem
azonnal. Mi tetszik?... De mit látok?
Jani... János ur! Csakugyan ő az! Jaj
de örülök, hogy újra láthatom. Mennyire
megnőtt!

Ilonka (Kálmánhoz.) Ez volna a nagy-
bácsi?

Kálmán. Attól félek!

Nagybácsi (örömmel.) Ni, a Jutka. Én is örülök, hogy látom. Hát él még?

Jutka. Hát persze, mit csináljak egyebet?

Nagybácsi. De Jutka, nincs valami bajod? Mintha sirtál volna.

Jutka. Ah! Szót sem érdemel. Ezek a gyerekek azimént megbántottak, pedig nem vagyok hozzá szokva, s én öreg cseléd nagyon a szivemre vettem ezt a csekélységet.

Nagybácsi. Mit csináltatok, gyerekek? Ugy látszik, nem valami jó kis rokonokra akadtam. Először rólam beszéltetek tiszteletlenül, azután láttam, hogy torkoskodtatok és most azt hallom, hogy a jó öreg Jutkával rosszul bántok.

Kálmán (zavarban.) Kedves nagybácsi, bocsásson meg, nem ismertük. Jutkától is bocsánatot kérünk, nem fogunk többé így beszélni vele.

Ilonka. Én is bocsánatot kérek...

Jutka. Oh, hiszen én nem haragudtam igazán, nem is tudnék magukra haragudni.

Nagybácsi. Most mondjátok meg, mi volt az?

Kálmán. Hát... hát... hogy a mama elment, úgy gondoltuk, hogy most úgy teszünk, mint a nagyok, a kik azt tesznek, ami nekik tetszik.

A nagybácsi. És persze bolondot tettetek.

Kálmán. Ugy... Ugy látszik. Különben én sokkal nagyobb bűnös vagyok, mint Ilonka, mert én csábítottam a rosra. Kérem, bocsássonak meg.

Ilonka. Én is bocsánatot kérek, mert én is hibás vagyok, nem kellett volna követnem Kálmánt.

Nagybácsi. Nos, úgy látom, most már rá tértek mennyire tévedtetek; belátjátok, hogy ti még rá vagytok szorulva mások tanácsára és vezetésére; belátjátok, hogy minél inkább ellenkeztek szüleitek, tanítóitok parancsaival, annál tovább lesztek rájuk szorulva.

Kálmán. } Igenis, belátjuk.
Ilonka. }

Nagybácsi. Már így megbocsátok és szószólótok leszek mamátoknál, hogy ő is bocsásson meg az én kedvemért, mert látom, hogy megbánástok őszinte. Kálmán, te máskor a jóban adj példát Ilonkának, nem a rosszban. Te pedig, Ilonka, kövesd a jó példáját. Ha így lesz, akkor úgy fogjuk egymást, szeretni ahogy jó rokonokhoz illik.

Kálmán. } Igen, úgy lesz! Fogadjuk
Ilonka. } és meg is tartjuk.

Jutka. No már akkor hát mindjárt főzök csokoládét, mert így megérdemlik.

(A függöny legördül.)

Ullmann Károly.

Megfejtések, megfejtők és Forgó bácsi postája, térszüke miatt a jövő számban.

Jótékonyság.

A víz- és tüzkárvallottak gyámolítására adakoztak: Heller Borbála, Ilona és Béla 1 frt, Márai Andor és Pista 50 kr. Szt. Imrey Anna 20 kr, Rosenthal Bella 70 kr. Nagy Elza 1 frt.

Ez adományok a »Nemzet« című napilapban van kimutatva.

Az Ég áldása legyen a kegyes adakozókon.
Forgó bácsi.